

THỜI LƯỢNG CHỦ ĐỀ: 4 tiết
MỤC TIÊU

- **Trọng tâm:** Khám phá và nhận biết âm thanh cao – thấp.
- Biết dùng giọng nói để bắt chước âm thanh cao – thấp.
- Biết phân biệt âm thanh cao – thấp khác nhau của nhạc cụ.
- Hát được bài *Cò giáo em*.
- Nhận biết và đọc được cao độ các nốt Mi, Son, La theo kí hiệu bàn tay.
- Biết nêu cảm nhận sau khi nghe câu chuyện âm nhạc *Nai Ngọc*.
- Sử dụng được trống con, thanh phách và vận động cơ thể. Biết gõ đệm cho bài hát *Cò giáo em*.

YCCĐ VỀ PHẨM CHẤT VÀ NĂNG LỰC CHUNG

- Yêu quê hương, bạn bè, thầy cô, quan tâm động viên khích lệ bạn bè.
- Biết chia sẻ với những bạn có hoàn cảnh khó khăn.
- Có ý thức bảo quản, giữ gìn đồ dùng học tập.
- Năng lực giao tiếp và hợp tác.

YCCĐ VỀ NĂNG LỰC ÂM NHẠC

- Bước đầu cảm nhận và phân biệt âm thanh cao – thấp.
- Biết lắng nghe và vận động cơ thể phù hợp với nhịp điệu.
- Bước đầu biết hát với giọng hát tự nhiên. Hát rõ lời và thuộc lời.
- Bước đầu đọc đúng cao độ và trường độ các nốt nhạc.
- Bước đầu thể hiện được mẫu tiết tấu theo hướng dẫn của GV, biết sử dụng nhạc cụ để đệm cho bài hát.
- Nêu được tên các nhân vật có trong câu chuyện, kể lại được câu chuyện theo hình ảnh minh hoạ.

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Tranh minh hoạ câu chuyện *Bác thợ giày*;
- Bảng tương tác (nếu có);
- Hình ảnh các sự vật có tích hợp âm thanh.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Khám phá
Câu chuyện *Bác thợ giày*

Mục tiêu: Khám phá, nhận biết được các âm thanh cao – thấp. Biết dùng giọng nói để bắt chước âm thanh cao – thấp.

YCCĐ về năng lực âm nhạc: Bước đầu cảm nhận và phân biệt âm thanh cao – thấp.

Gợi ý:

- GV tổ chức trò chơi hoặc tình huống giúp HS phân biệt sự cao – thấp trong không gian. Ví dụ: trong một khu vườn có nhiều cây thì sẽ có cây cao và có những cây thấp. Vậy ở thành phố mình đang sống có toà nhà nào cao nhất?

• Khám phá và nhận biết âm thanh cao – thấp

Tiếng bác thợ ngồi đóng đế giày.
 Ngày ngày thàng thàng bác cần mẫn.
 Giúp mọi người bằng nghề đóng giày.

23

- GV giới thiệu bức tranh *Bác thợ giày*.
- GV kể chuyện theo tranh (theo gợi ý dạy học Câu chuyện âm nhạc – **Phần một.V.5.4**), có thể kể chuyện theo cách riêng của mình.
- GV đặt câu hỏi gợi ý cho HS nêu tên và chỉ ra những sự vật có trong bức tranh.

Câu hỏi gợi ý:

- Trong tranh các em thấy có những nhân vật nào?
- Bác thợ giày đang làm gì?
- Theo các em, các bạn tiên nhỏ đang làm gì?

- GV tập cho HS đọc bài hát của câu chuyện: *Cộc cạch cộc cạch tiếng gì đấy?... Vừa đọc, vừa thể hiện cao độ bằng di chuyển bàn tay (trong không gian) trên 2 vị trí khác nhau tương ứng theo cao độ của bài.*

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.6**.

Lồng ghép giáo dục phẩm chất nhân ái: biết chia sẻ, yêu quý mọi người,... cho HS.

Câu chuyện BÁC THỢ GIÀY

Chuyện cổ tích Grimm

Có bác thợ giày nghèo, tài sản chỉ có một miếng da vừa đủ đóng một đôi giày.

Một sáng, khi bắt đầu làm việc, bác rất ngạc nhiên khi thấy một đôi giày đã được đóng rất đẹp đặt trên mặt bàn. Bác tự hỏi: "Đôi giày này ở đâu ra thế?"

Hôm sau, có người đến mua giày, thấy đôi giày đẹp nên trả giá cao hơn bình thường. Có tiền, bác mua được một miếng da đủ đóng hai đôi giày. Nhưng cũng giống lần trước, lúc bác thức dậy đã thấy có hai đôi giày đẹp đặt trên bàn.

Giày đẹp nên nhiều người đến mua, họ trả cho bác nhiều tiền để mua da đóng nhiều đôi giày khác. Chẳng mấy chốc bác trở nên giàu có.

Bản khoán quá, một buổi tối nọ, vợ chồng bác quyết định rình xem ai đã giúp mình.

Đúng nửa đêm, vợ chồng bác ngạc nhiên thấy có hai người tí hon rất dễ thương đến ngồi bên bàn làm việc. Họ lấy da ra cắt rồi hồi hà gò, khâu; các ngón tay nhỏ xíu đưa kim, tuốt chỉ nhanh thoăn thoắt. Hai người tí hon cặm cụi làm việc cho tới khi hoàn thành, để giày lên bàn rồi biến mất.

"Hoá ra hai người tí hon đã làm giúp mình, chúng ta phải tạ ơn họ cho phải lễ" – Hai bác bàn nhau.

Đêm hôm sau, hai người tí hon lại xuất hiện nhưng họ không thấy da đâu cả mà chỉ thấy chồng áo quần nhỏ nhắn xinh xắn. Họ hết sức ngạc nhiên, mặc thử, thấy đẹp nên rất mừng.

Hai người tí hon vui vẻ nháy nhót rồi kéo nhau đi. Từ hôm ấy không thấy hai người tí hon ấy đến nữa, còn bác thợ giày thì sống sung túc.

ĐÁNH GIÁ

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Phân biệt được âm thanh cao – thấp
- Cảm thụ và vận động theo cao – thấp

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

Nghe nhạc

Mục tiêu: Biết lắng nghe và phân biệt âm thanh cao – thấp của một số nhạc cụ.

YCCD về năng lực âm nhạc: Biết lắng nghe và vận động cơ thể phù hợp với nhịp điệu.

Gợi ý:

- GV giới thiệu các loại nhạc cụ: kèn phím, sáo recorder, guitar.
- GV có thể sử dụng một trong ba nhạc cụ trên để minh họa âm thanh cao – thấp cho HS.

Hướng dẫn: GV dùng kèn phím (hoặc sáo recorder, hoặc guitar,...) thổi/đánh hai nốt có cao độ khác nhau: nốt thứ nhất: Mi, nốt thứ hai: La; sau đó hỏi HS nốt nào cao hơn hoặc thấp hơn. GV làm tương tự như vậy với các nốt khác. GV có thể cho HS trả lời theo nhóm hoặc cá nhân.

Lưu ý: Các bước dạy học Nghe nhạc theo hướng dẫn ở Phần một.V.1.2.

• Nghe âm thanh cao – thấp khác nhau từ các nhạc cụ

kèn phím

sáo ri-coóc-đơ (recorder)

đàn ghi-ta (guitar)

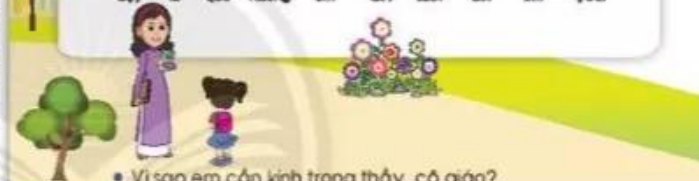

CÔ GIÁO EM

Vũ Đình Xuyên sáng tác

Nhạc và lời của Lê Thị Kiều Tường

Cô giáo em người xinh xinh, cô hay cười mắt cô long lanh. Cô đi yêu ông kính xinh, uốn quanh cánh đồng thơm mùa lúa mới. Em yêu cô em yêu ruộng đồng có dân sáo bay, cô vẫn dạy ta quê hương em đó. Suốt đời em yêu.

• Vì sao em cần kính trọng thầy, cô giáo?

24

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Hát

Mục tiêu: Hát được bài *Cô giáo em*; hiểu nội dung bài hát thông qua lời ca.

YCCD về năng lực âm nhạc: Bước đầu biết hát với giọng hát tự nhiên. Hát rõ lời và thuộc lời.

Gợi ý:

- GV cần giới thiệu thêm một số hình ảnh về thầy/cô giáo, ngôi trường, ruộng đồng quê hương,... Từ đó hình thành phẩm chất cho HS biết yêu mến thầy/cô giáo, bạn bè; biết lễ phép và vâng lời người lớn.
- GV nên cho HS kết hợp việc hát với vận động cơ thể hoặc nhạc cụ gõ đơn giản.

Lưu ý: Các bước dạy học Hát theo hướng dẫn ở Phần một.V.2.2.

Lồng ghép giáo dục phẩm chất yêu nước, nhân ái: yêu quê hương, đất nước, yêu quý thầy cô,... cho HS.

MI - SON - LA

Mẫu 2 âm:

Mẫu 3 âm:

- Thực hành đọc nhạc theo mẫu; ghép lời, sau đó thực hiện trò chơi vận động

Tay bạn trên vai mình, ta vui nối gót nhau đi đều.
Xoay tròn ta xoay tròn, ta vui đứng đung xung ta ngồi.

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Văn bản nhạc bài hát *Cô giáo em*, nhạc nền.
- Đàn phím điện tử hoặc đàn piano;
- Nhạc cụ gỗ đơn giản;
- Hình ảnh kí hiệu nốt nhạc bàn tay;
- Nhạc cụ: guitar, kèn phím, recorder.

Track 4: Cô giáo em

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Hát được bài hát *Cô giáo em*;
- Tạo ra mẫu âm bằng kí hiệu nốt nhạc bàn tay.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Nghe và phân biệt âm thanh cao - thấp khác nhau của các nhạc cụ;
- Quan sát và thực hiện đúng mẫu đọc nhạc theo kí hiệu bàn tay.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

- Biết sáng tạo mẫu đọc nhạc theo kí hiệu bàn tay.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Đọc nhạc

Mục tiêu: Nhận biết và đọc được cao độ các nốt Mi, Son, La theo kí hiệu bàn tay và tự tạo mẫu âm theo cách riêng.

YCCĐ về năng lực âm nhạc: Đọc đúng tên nốt; bước đầu đọc đúng cao độ và trường độ các nốt nhạc.

Phương pháp: Đọc nhạc bằng bàn tay (hand signs).

Gợi ý:

- GV có thể khởi động bằng trò chơi vận động theo hai nốt Son, Mi. Ví dụ: GV cho HS thực hiện động tác sau: **Son: đặt tay lên vai**, **Mi: đặt tay lên bụng**. Sau đó GV thực hiện đọc cao độ nốt nhạc và vận động tương ứng;
- GV giới thiệu kí hiệu bàn tay nốt La;
- GV cho HS luyện tập mẫu 2 âm, 3 âm (theo như SGK) và yêu cầu HS tự tạo mẫu âm cho riêng mình.
- GV tổ chức trò chơi vận động theo mẫu sau khi dạy học nốt La (theo như SGK).

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.3.2.**

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Bảng tương tác;
- Tranh minh hoạ câu chuyện.

 Video clip 2: Câu chuyện Nai Ngọc

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Thường thức âm nhạc: Câu chuyện âm nhạc

Mục tiêu: Biết nêu cảm nhận sau khi nghe câu chuyện âm nhạc *Nai Ngọc*.

YCCĐ về năng lực âm nhạc: Nếu được tên các nhân vật có trong câu chuyện, kể lại được câu chuyện theo hình ảnh minh hoạ.

Gợi ý:

- GV giới thiệu một số nhạc cụ của các dân tộc Tây Nguyên bằng hình ảnh hoặc nhạc cụ trực quan: cồng, chiêng, đàn t'rưng,... GV cho HS nghe âm thanh của nhạc cụ hoặc đánh trên đàn để HS cảm nhận, trải nghiệm về nhạc cụ các dân tộc Tây Nguyên;
- GV có thể dựa trên nội dung câu chuyện mà sáng tạo kể theo cách riêng của mình; chú ý cho HS bắt chước lại âm thanh cồng, chiêng, trống,... có trong câu chuyện.
- GV đặt câu hỏi phát triển phẩm chất cho HS sau khi học xong câu chuyện âm nhạc. Ví dụ: Trong truyện, Nai Ngọc đã làm gì để muông thú không phá hoại nương rẫy?...

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở **Phần một.V.5.4.**

Lồng ghép giáo dục phẩm chất yêu nước: yêu quê hương, đất nước, yêu thiên nhiên,... cho HS.

Một ngày rừng động, muông thú kéo xuống phá nương rẫy, dân làng khua chiêng gõ trống, cầm gậy gộc hò hét đuổi thú.

Nai Ngọc cất tiếng hát làm cho muông thú say sưa nhảy múa, không phá nương rẫy nữa.

Nai Ngọc dùng tiếng hát của mình đem lại niềm vui cho dân làng.

- Trong truyện, Nai Ngọc đã làm gì để muông thú không phá hoại nương rẫy?

DÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

– Bắt chước âm thanh trống, chiêng, trống có trong câu chuyện.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

– Hiểu được khái quát nội dung câu chuyện âm nhạc và kể lại theo cách riêng.

CÂU CHUYỆN NAI NGỌC

Truyện cổ Gia-rai

Trên đỉnh một ngọn núi cao vùng Chư-bô-đa, có một mòm đá xanh hình dáng giống hệt một em bé đang cười trên lưng voi. Ở trên cao, những tia nắng vàng rất dịu, những hạt mưa trong vắt, gió từ biển khơi rì rào thổi nhẹ kể cho mòm đá nghe thật nhiều chuyện lạ của những miền đất xa xăm.

Một sáng nọ, mòm đá khê cửa quây rối hoá thành một cậu bé dễ thương. Cậu bé bước xuống núi và cất tiếng hát. Tiếng hát của cậu trong trẻo âm vang khắp nương rẫy, núi rừng, hoà vào tiếng trống, chiêng “*coong coong*” xa xa của buôn làng.

Dân làng kéo đến, trầm trồ khen ngợi. Mọi người đặt tên cho cậu là Nai Ngọc và đưa cậu về làng sống. Mỗi lần Nai Ngọc cất tiếng hát thì mọi người cảm thấy vui vẻ, hăng say làm nương rẫy. Nhờ vậy, mùa màng thêm tốt tươi, núi rừng nở đầy hoa thơm cỏ lạ.

Bỗng một hôm, từ phía rừng xa, nai, công, trĩ, chim phỉ, lợn rừng... từng đàn kéo về đông nghịt phá mùa màng, nương rẫy. Dân làng khua trống, chiêng, gõ trống “*tùng tùng*”, dùng gậy gộc xua đuổi chúng mà không được.

Lúc ấy, Nai Ngọc bỗng cất tiếng hát. Tiếng hát của cậu du dương khiến cho muông thú ngừng phá, rồi dần mê mẩn, nhảy múa chung quanh cậu. Nai Ngọc vui vẻ chơi đùa với muông thú, dân làng ai nấy cũng đều bất ngờ và reo vui.

Đẹp xong nạn thú rừng, cả làng cùng trở về với nương rẫy xanh tươi. Từ đó, sớm chiều tiếng hát của Nai Ngọc đều vang lên, đem đến niềm vui cho dân làng.

DỤNG CỤ DẠY HỌC

- Nhạc cụ thanh phách, trống con;
- Nhạc nền bài hát *Cô giáo em*.

Mục cụ

trống con – gõ mặt trống

- Luyện tập gõ trống con

Luyện tập mẫu đệm bằng vận động cơ thể

- Thực hành đệm cho bài hát *Cô giáo em*

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC: Nhạc cụ

Mục tiêu: Sử dụng được thanh phách, trống con và vận động cơ thể (vỗ tay, vỗ đùi). Nghe nhạc và thực hiện gõ đệm cho bài hát *Cô giáo em*.

YCCD về năng lực âm nhạc: Sử dụng được trống con, thanh phách và vận động cơ thể. Biết gõ đệm cho bài hát *Cô giáo em*.

Gợi ý:

- GV có thể khởi động bằng trò chơi nghe và nhận biết âm thanh cao – thấp của nhạc cụ: kèn phím hoặc sáo recorder,... trước khi vào bài học;
- GV giới thiệu trống con;
- GV nên đọc phách theo chữ tiết tấu (nốt đen: ta).
Ví dụ: **đen – lặng đen – đen – lặng đen** đọc thành **ta – um – ta – um** (um: ngậm môi, không phát ra tiếng)
- GV cần làm mẫu cho HS quan sát trước, sau đó hướng dẫn HS thực hiện các mẫu luyện tập;
- GV tổ chức cho HS thực hành mẫu luyện gõ đệm theo từng nhóm để dễ quan sát và sửa lỗi; sau đó hướng dẫn HS gõ đệm cho bài hát.

GÓC ÂM NHẠC CỦA EM

1. Con vật nào, bạn nào trong mỗi hình sau có thể tạo ra âm thanh cao?

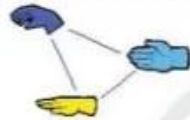
2. Nhìn và gõ trống con theo mẫu.

3. Tự thực hiện mẫu vận động cơ thể.

4. Tạo một mẫu âm dựa trên ba kí hiệu nốt nhạc bàn tay sau:

5. Em thích các hoạt động âm nhạc nào trong chủ đề này?

- Khám phá âm thanh cao – thấp
- Hát bài *Cô giáo em*
- Đọc nhạc ba nốt Mì – Son – La
- Nghe câu chuyện *Nai Ngọc*

ĐÁNH GIÁ

Thể hiện âm nhạc

- Gõ đệm cho bài hát *Cô giáo em* bằng thanh phách, trống con và vận động cơ thể với mẫu luyện tập đã được học.

Hiểu biết và cảm thụ âm nhạc

- Quan sát, thực hiện đúng động tác gõ thanh phách, trống con và vận động cơ thể được thực hiện mẫu bởi GV.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

- Biết lặp lại có thay đổi mẫu tiết tấu

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở Phần một.V.4.2.

Lồng ghép giáo dục phẩm chất trách nhiệm: có ý thức bảo quản dụng cụ học tập,... cho HS.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG: Góc âm nhạc của em

Mục tiêu: Ôn lại các nội dung đã học thông qua các câu hỏi năng lực nhằm giúp phát triển kĩ năng âm nhạc của HS.

Gợi ý:

- GV có thể thực hiện theo nhóm hoặc từng cá nhân, thông qua các câu hỏi trên, GV có thể đánh giá được năng lực của HS sau khi học xong một chủ đề.
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi khác về các vấn đề có trong chủ đề, nên hỏi câu hỏi dạng gợi mở như: Em thích nội dung nào trong bài học? Em có thể làm được hay không?...
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi phẩm chất sau khi học xong chủ đề thông qua nội dung Khám phá, Hát, Thường thức âm nhạc,...

Lưu ý: Các bước dạy học theo hướng dẫn ở Phần một.V.7.